

Wiktor Hahn

Kartka z autografu : "Króla Ducha"

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 3/1/4, 653-654

1904

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

- C) Die Salzbergwerke zu Wieliczka und Bochnia von ihrer historischen Seite betrachtet (podług Naruszewicza). In der Wiener Zeitschrift »Der Wanderer« Jahrg. 1816. nr. 24.
 D) Gemeingeist. Ibid. Jahrg. 1816. Nr. 75.
 E) Die Barbaresken. Ibid. Jahrg. 1816. Nr. 130. 131. 132.
 F) Krakau und seine Umgebungen. Ibid. 1817. Nr. 64. 65. 72. 73. 86. 87. 101. 104.

Niewiem, jakie inne jeszcze potrzebne są kwalifikacye. Ukończyłem dwa fakultety: Filozofii w Wiedniu, Prawa i Administracyi w Warszawie. Oddając się w opiekę WP. Dobrodziejowi, mam nadzieję, iż mi nie odmówisz łaskawej swej pomocy i zostaję z winnem uszanowaniem WP. Dobrodzieja

wdzięcznym sługą
Józef Gołuchowski.

Kartka z autografu: „Króla Ducha“.

Gimnazjum w Nowym Sączu posiada między innymi autografami także kartkę skreśloną ręką Juliusza Słowackiego, o czym dzięki życzliwości p. Stanisława Rzepińskiego, dyrektora gimnazjum nowosądeckiego mogę podać kilka szczegółów. Jestto kawałek poślótkiej kartki, z lewej strony i u dołu odcięty od reszty karty, z prawej zaś i u góry mającej brzeg zwykły, cokolwiek wystrzępiony i zagięty, wysokości 7·5 cm., szerokości 9·2 cm. Tekst skreślony własną ręką poety bez żadnych kresleń i poprawek, bez żadnych prawie znaków przecinkowych zawiera następujących osm wierszy:

Nagle... przerwawszy pieśni do mnie rzekła:
 Przeciwno mojej stało się coś woli
 Patrz — zalim ja kraj snem wielkim urzekła
 A powiedz, gdzie mię duch przeciwny boli
 Mowiąc: powieki mi na wzrok nawlekła
 A jam wnet zaczął wychodzić powoli
 Jak sen skrzydlaty z moich jałem kości
 Wychodzić — na mrok czerwony — z ciemności.

Charakter pisma zgadza się w zupełności ze znanem pismem poety w czasach pisania Króla-Ducha, potwierdza to zresztą dopisek znajdujący się u dołu kartki: »Autograf Juljusza Słowackiego dany na pamiątkę p. Jaroszowi r. 1864. w Żubrzy. Kornel Ujejski«.

Treść przytoczonych wierszy jest tak ogólnikowa, że na podstawie niej czynić żadnych wniosków nie można; w rodzinie jednak p. Władysława Jarosza, starosty nowosądeckiego, który otrzymany rękopis od

swego ojca złożył obecnie w darze gimnazjum nowosądeckiemu, przechowała się tradycja, że fragment ów pochodzi z »Króla Ducha«. Wiadomość ta jednak nie na wiele przydać się może, oznaczyć bowiem miejsce, w którym ów fragment nie znajdujący się w wydrukowanych dotąd strofach Króla Ducha, ani też nigdzie osobno nie ogłoszony mógł się znajdować, z powodu zaznaczonej już ogólnikowej jego treści niezmiernie trudno. Słowa podobne mogła wypowiedzieć niejedna z osób niewieścich występująca w Królu Duchu, ustęp ten zresztą może być wariantem jakiej strofy, do czego już dzisiaj dojść nadzwyczaj trudno.

Przeoglądnięcie dokładne rękopisu Króla-Ducha nie wydało także pożądanego rezultatu; w rękopisie znajduje się cały szereg powyrywanych lub poodrywanych kart, w żadnym jednak miejscu rękopisu omawianej kartki nie można złożyć z resztką kartki, by stanowiła całość.

Wiktor Hahn.

